

Sygn. akt XIII GC 108/13/AP

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach XIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący : SSO Arkadiusz Przybyło

Protokolant : Malwina Obrzut

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 r. w Katowicach na rozprawie sprawy

z powództwa 1. K. P.,

2. L. L. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz powodów K. P., L. L. (1) kwotę 133.795,35 zł (sto trzydzieści trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt pięć złotych trzydzieści pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 44.598,45 zł (czterdzieści cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia 18 listopada 2012 roku,
- 44.598,45 zł (czterdzieści cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia 18 grudnia 2012 roku,
- 44.598,45 zł (czterdzieści cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia 18 stycznia 2013 roku,

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz powodów K. P., L. L. (1) kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

4. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 6.690,00 zł (sześć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów sądowych, z których powodowie zostali zwolnieni.

SSO Arkadiusz Przybyło

Sygn. akt XIII GC 108/13/AP

UZASADNIENIE

Powód K. P. wniósł przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. pozew o zapłatę kwoty 133.795,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 44.598,45 zł od dnia 11 listopada 2012 roku, 44.598,45 zł od dnia

11 grudnia 2012 roku oraz 44.598,45 zł od dnia 11 stycznia 2013 roku oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód wraz z L. L. (1), prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. K. P., L. L. (1) zawarli z pozwaną dnia 30 kwietnia 2012 roku umowę dzierżawy, na podstawie której oddali pozwanej w dzierżawę nieruchomości położoną w Ś. przy ul (...) obejmującą:

3159 m² hali przemysłowej, 249 m² powierzchni biurowej, 549 m² hali przemysłowej bez suwnicy oraz 168,5 m² szatni, a pozwana zobowiązała się do uiszczania czynszu w wysokość netto 20,50 zł za m² powierzchni biurowej, 8,80 zł za m² powierzchni hali i szatni oraz 7,20 zł za m² powierzchni hali bez suwnicy. Tytułem czynszu wydzierżawiający wystawili pozwanej faktury za miesiąc listopad 2012, grudzień 2012 oraz styczeń 2013, jednakże faktury te nie zostały uiszczone. Powód podniósł, iż pozwana była zobowiązana do zapłaty czynszu solidarnie na rzecz powoda i jego współnika L. L. (1), a zatem zgodnie

z art. 367 § 1 k.c. powód uprawniony jest do przyjęcia oraz żądania zapłaty ma jego rzecz przez pozwana.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Przyznała, iż zawarła umowę dzierżawy z (...) s.c., która wystawiła

na jej rzecz faktury tytułem czynszu dzierżawnego. Jednocześnie podniosła, iż w dniu

17 lutego 2012 roku zawarła z (...) s.c. reprezentowaną przez L. L. (1) umowę zlecenia, na podstawie której zobowiązała się do prowadzenia negocjacji

z wierzycielami tejże spółki zmierzających do jej oddłużenia poprzez wykupienie wierzytelności za środki (...) s.c. Tytułem wykonanych czynności pozwana wystawiła na rzecz spółki cywilnej fakturę na kwotę 51.660 zł. Ponadto w umowie zlecenia strony zastrzegły karę umową w wysokości 13 % kwoty 4.500.000 zł na wypadek rozwiązania umowy z określonych przyczyn, które następnie zaistniały i stały się podstawą rozwiązania umowy przez pozwaną. Ponadto pozwana dnia 31 maja 2012 roku zawarła

z (...) s.c. reprezentowaną przez L. L. (1) ugodę w formie pisemnej

z podpisami notarialnie poświadczonymi, w której (...) s.c. uznała swoje wierzytelności wobec pozwanej z tytułu umowy zlecenia między innymi w kwocie 609.000 zł tytułem należności głównej i zobowiązała się zapłacić 550.000 zł w ratach, a w razie niedotrzymania podanych terminów całość kwoty stawała się natychmiast wymagalna. Następnie L. L. (1) na podstawie aktu notarialnego poddał się egzekucji na rzecz pozwanej

i ustanowił na jej rzecz hipotekę. (...) s.c. nie dokonała spłaty żadnej z rat wskazanych w harmonogramie, wobec czego cała należność stała się wymagalna. Dnia 28 lutego 2013 roku pozwana dokonała potrącenia wzajemnych wierzytelności stron, to jest powyższej wierzytelności pozwanej w kwocie 609.000 zł z wierzytelnościami (...) s.c., w tym

z tytułu faktur dochodzonych pozwem w niniejszej sprawie. Z uwagi na błędne podanie dat wystawienia faktur przedstawionych do potrącenia, pozwana ponowiła potrącenie pismem

z dnia 7 kwietnia 2013 roku. Pozwana podkreśliła także, iż umowę zlecenia i ugodę zawarła

z (...) s.c., o czym powód wiedział, a zgodnie z art. 864 k.c. spółkę cywilną może reprezentować jeden współnik. Zatem pozwana podnosi zarzut potrącenia, w wyniku którego dochodzona pozwem kwota została umorzona (k. 70-75).

Powód w piśmie procesowym z dnia 2 maja 2013 roku podniósł, iż jego współnik L. L. (1) zawarł z pozwaną umowę zlecenia bez wiedzy i zgody powoda, która

to umowa była bardzo niekorzystna dla (...) s.c. Powód podkreślił, iż zgodnie z art. 866 k.c. w zw. z art. 865 § 2 k.c. w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności spółki wspólnicy nie są uprawnieni do reprezentowania spółki samodzielnie. Wynika to także z umowy spółki zawartej pomiędzy powodem i L. L. (1). Natomiast zawarcie umowy zlecenia, której przedmiotem była restrukturyzacja zadłużenia spółki w wysokości 4.500.000 zł, było czynnością, która nie mieści się w zakresie zwykłego zarządu. Zatem skuteczność takiej umowy uzależniona jest od jej potwierdzenia przez powoda, do czego nigdy nie doszło (art. 103 k.c.). Co więcej, powód po powzięciu wiedzy o zawarciu tej umowy w rozmowach z pozwaną wielokrotnie ją kwestionował,

co doprowadziło do zawarcia dnia 2 maja 2012 roku nowej umowy zlecenia pomiędzy stronami. Ponadto ugoda z dnia 6 czerwca 2012 roku miała charakter fikcyjny w myśl

art. 83 § 1 k.c. albowiem miała służyć ochronie majątku L. L. (1) przed wierzycielami poprzez fikcyjne obciążenie jego majątku. Zatem przedmiotowa ugoda jest

w świetle art. 83 § 1 k.c. nieważna. Co więcej, nie zaszyły żadne wskazane w umowie zlecenia okoliczności uzasadniające naliczenie kary umownej, w szczególności nie zostało złożone oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Skoro zatem pozwanej nigdy nie przysługiwały wierzycielności stwierdzone ugoda, to ich potrącenie nie mogło odnieść skutku w postaci umorzenia należności przysługujących powodowi względem pozwanej (k. 119-123).

Pozwana w piśmie procesowym z dnia 13 maja 2013 roku zaprzeczyła, jakoby L. L. (1) podpisał umowę zlecenia bez wiedzy i zgody powoda. Podniosła, iż L. L. (1) zapewniał, że przekazuje wszystkie informacje związane z realizacją tej umowy powodowi, który prowadził inną działalność na terenie Niemiec. Natomiast L. L. (1) po zawarciu umowy zlecenia nie wywiązywał się z obowiązków wobec pozwanej i nie współpracował z nią w prawidłowy sposób. Sam powód był obecny na spotkaniu

z przedstawicielami pozwanej w Ś. w kwietniu 2012 roku, po którym

to spotkaniu doszło do zawarcia umowy zlecenia z dnia 2 maja 2012 roku. Umowa ta nie zastępowała w całości wcześniejszej umowy, a jedynie miała na celu zmniejszenie wysokości wynagrodzenia przysługującego pozwanej. Pozwany podniósł, iż powód wiedział, jakie były żądania pozwanej względem (...) s.c. z tytułu kar umownych. Następnie powód był informowany o zawarciu przez L. L. (1) w imieniu (...) s.c. ugody oraz podpisaniu przez niego oświadczenia o poddaniu się egzekucji oraz ustanowieniu hipoteki, czego nie zakwestionował. (...) s.c. skutecznie zaciągnęła zobowiązania wobec pozwanej z tytułu umowy zlecenia z dnia 17 lutego 2012 roku. Ponadto pozwana podniosła, iż niewątpliwie działała w dobrej wierze będąc przekonana, że L. L. (1) jest uprawniony do reprezentacji (...) s.c., a w ocenie pozwanej zawarcie umowy zlecenia

z 17 lutego 2012 roku nie stanowiło czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu, albowiem zawarta umowa stanowiła jedną szansę na uratowanie spółki cywilnej. Pozwana podniosła także, iż skoro powód kwestionuje uprawnienie L. L. (1)

do samodzielnego składania oświadczeń woli w imieniu spółki cywilnej, to powód nie jest umocowany do samodzielnego wytaczania powództwa w imieniu tej spółki (k. 136-144).

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Katowicach na podstawie art. 195 § 2 k.p.c. zawiadomił L. L. (1) o toczącym się procesie (k. 223).

Na rozprawie dnia 3 lipca 2013 roku L. L. (1) przystąpił do sprawy w charakterze strony powodowej (protokół skrócony k. 219).

W kolejnych pismach procesowych strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie, podnosząc dodatkową argumentację faktyczną i prawną.

Sąd ustalił, co następuje.

Powodowie K. P. i L. L. (1) prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod firmą (...) S.C. K. P., L. L. (1), która została założona na mocy umowy spółki z dnia 13 stycznia 2005 roku. Oprócz powodów współnikiem był wówczas również P. S. (umowa spółki k. 124-126). Wspólnicy postanowili między innymi, iż każdy wspólnik będzie uprawniony

do samodzielnego prowadzenia spraw nieprzekraczających zakresu zwykłych czynności spółki, a zobowiązania lub wydatki na kwotę ponad wartość kapitału spółki uznaje się

za przekraczające zakres zwykłego zarządu. Do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu konieczna jest uchwała wspólników (§ 7 ust. 3 i 4 umowy). Kapitał spółki w chwili jej założenia wynosił 227.500 zł (§ 6 umowy). Po zmianach w składzie osobowym spółki wspólnikami pozostali K. P. i L. L. (1), którzy aneksem z dnia

18 września 2009 roku dokonali zmian w umowie spółki cywilnej między innymi w zakresie jej § 7, który otrzymał nowe brzmienie i w którego ust. 5 postanowiono, iż w sprawach, które przekraczają zakres zwykłego zarządu spółkę reprezentują dwaj wspólnicy łącznie (aneks k. 127-128). Natomiast w myśl § 7 ust. 6 umowy spółki, wykonywanie praw i obowiązków spółki jako pracodawcy oraz czynności rodzące zobowiązania w wysokości przekraczającej 200.000 zł przekraczają zakres czynności zwykłego zarządu.

W 2011 roku spółka cywilna (...) s.c. (...), L. L. (1) wygaszała swoją działalność i od czerwca 2011 roku nie prowadziła działalności gospodarczej poza wynajmem (przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417)

Dnia 17 lutego 2012 roku (...) s.c. reprezentowana przez L. L. (1) zawarła z pozwaną umowę zlecenie nr (...), której przedmiotem było zlecenie pozwanej prowadzenia negocjacji z wierzycielami (...) s.c. zmierzających do oddłużenia poprzez wykupienie wierzytelności za środki przekazane przez zleceniodawcę Umowa zlecenie k. 81-83). Wykupienie wierzytelności miało następować poprzez cesję wierzytelności na rzecz zleceniobiorcy za środki przekazane przez zleceniodawcę (§ 1 ust 4 umowy). Łączna kwota wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec (...) s.c. wynosiła 4.500.000 zł i miała zostać wyszczególniona w tabeli „Plan restrukturyzacji zadłużenia” stanowiącej załącznik do umowy (§ 1 ust 2 i 3 oraz 2 ust 1 umowy). Pozwanej przysługiwało wynagrodzenie za podjęcie czynności stanowiących przedmiot umowy

w kwocie 8.000 zł miesięcznie (§ 4 umowy). Zleceniodawca zobowiązał się do współdziałania ze zleceniobiorcą oraz do przekazywania mu wszelkich niezbędnych informacji oraz dokumentacji niezbędnej do wykonania zlecenia (§ 2 ust. 3 umowy). Zleceniobiorca miał prawo rozwiązać umowę w przypadku braku współpracy

w wykonywaniu umowy przez zleceniodawcę lub gdy z przyczyn od niego niezależnych niemożliwym stanie się wykonanie przedmiotu umowy, w szczególności gdy po podpisaniu umowy pojawią się nowe wierzytelności bądź istniejące w chwili jej podpisywania, lecz nie wskazane w tabeli „Plan restrukturyzacji zadłużenia” (§ 5 ust 2 i 3 umowy).

W razie rozwiązania umowy z powyższych przyczyn zleceniodawca zobowiązany był do zapłaty na rzecz zleceniobiorcy kwoty w wysokości 13 % łącznej kwoty wierzytelności, to jest kwoty 4.500.000 zł, w terminie 3 dni od daty rozwiązania umowy wraz z ustawowymi odsetkami

za zwłokę naliczanymi dziennie w umownej wysokości 0,2 % (§ 5 ust 4 umowy). Żadna ze stron nie przedłożyła w toku postępowania załącznika do umowy – „Plan restrukturyzacji zadłużenia.

L. L. (1) nie konsultował z K. P. zamiaru zawarcia powyższej umowy. Po podpisaniu umowy L. L. (1) poinformował o tym fakcie K. P., który zgłaszał sprzeciw co do zawarcia umowy o takiej treści. (przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417, przesłuchanie powoda K. P. – protokół elektroniczny zapis k. 417).

W chwili zawierania przedmiotowej umowy zlecenia (...) s.c. nie posiadała żadnych środków finansowych, które mogłaby przeznaczyć na restrukturyzację, a posiadane przez nią wierzytelności w stosunku do innych podmiotów wynosiły około 150.000 zł,

o czym pozwana wiedziała. (przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417).

J. K. (1) w imieniu pozwanej wysłał do L. L. (1) e-maile

w sprawie realizacji powyższej umowy zlecenia (wiadomości e-mail k. 145-149, 156-160). Pozwana do maja 2012 roku nie zakupiła żadnej wierzytelności wobec (...) s.c. (przesłuchanie wiceprezesa zarządu pozwanej J. K. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417).

Na przełomie kwietnia i maja 2012 roku do Polski przybył K. P., przebywający dotychczas w Niemczech i rozpoczęły się negocjacje nad zawarciem nowej umowy zlecenia, przy czym strony traktowały wcześniejszą umowę za niebyłą i nie odnosiły się do niej w rozmowach. Pismem z dnia 7 maja 2012 roku pozwana złożyła oświadczenie

o rozwiązaniu umowy zlecenia nr (...) i w tej samej dacie pismo to otrzymał L. L. (1) (pismo k. 416a). (...) s.c. nie wpłynął żaden dokument dotyczący wynagrodzenia z tytułu tej umowy ani kary umownej (korespondencja e-mail k. 149-155, przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417, przesłuchanie powoda K. P. – protokół elektroniczny zapis k. 417).

Dnia 30 kwietnia 2012 roku (...) s.c. K. P. i L. L. (1), reprezentowana przez obu współników, zawarła umowę dzierżawy z pozwaną (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B., na mocy której oddano pozwaną do użytkowania i pobierania pożytków część nieruchomości położonej w Ś. przy ul. (...) obejmującą: 3159 m² powierzchni hali przemysłowej, 249 m² powierzchni biurowej, 549 m² hali przemysłowej bez suwnicy oraz 168,5 m² szatni wraz

z wszystkimi urządzeniami (umowa dzierżawy k. 9-13). Wydzierżawiający wyrazili zgodę na oddzielenie poszczególnych części przedmiotu dzierżawy, ich poddzierżawę oraz na montaż linii produkcyjnych (§ 2 umowy). Umowa została zawarta na czas określony od 30 kwietnia 2012 roku do 30 kwietnia 2017 roku (§ 4 umowy). Pozwana zobowiązała się do uiszczania czynszu dzierżawy w wysokości netto: 20,50 zł za m² powierzchni biurowej, 8,80 zł za m² powierzchni hali i szatni oraz 7,20 zł za m² powierzchni hali bez suwnicy, czyli łącznie 38.339,30 zł netto, bez podatku od towarów i usług (§ 7 ust 1 i 2 umowy). Strony postanowiły, iż czynsz będzie płatny z góry, w terminie do 17 – tego dnia miesiąca, na podstawie faktur VAT wystawionych przez wydzierżawiającego, a jeżeli faktura nie zostanie doręczona co najmniej na 7 dni przed upływem terminu płatności, czynsz jest płatny w terminie 7 dni od dnia doręczenia faktury (§ 7 ust. 3 i 4 umowy).

Celem zawarcia umowy dzierżawy było pozyskanie przez pozwaną środków z dzierżawy, które miały być przeznaczone na zaspokojenie wierzycieli powodów. Pozwana zawierała umowy poddzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami (...) s.c. i pobierała od nich czynsze (przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417, przesłuchanie powoda K. P. – protokół elektroniczny zapis k. 417).

Tytułem najmu powierzchni powodowie wystawili pozwanej między innymi faktury VAT nr :

- (...) z dnia 2 listopada 2012 roku za miesiąc listopad 2012 roku w kwocie netto 36.258,90 zł, brutto 44.598,45 zł terminem płatności do dnia 10 listopada 2012 roku,
- (...) z dnia 3 grudnia 2012 roku za miesiąc grudzień 2012 roku w kwocie netto 36.258,90 zł, brutto 44.598,45 zł terminem płatności do dnia 10 grudnia 2012 roku,
- (...) z dnia 7 stycznia 2013 roku za miesiąc styczeń 2013 roku w kwocie netto 36.258,90 zł, brutto 44.598,45 zł, z terminem płatności do dnia 10 stycznia 2013 roku.

Powyższe faktury zostały odebrane przez prezesa zarządu pozwanej M. F. (faktury k. 14-16).

(...) s.c. reprezentowana przez L. L. (1) i K. P. zawarła z pozwaną umowę zlecenie opatrzoną datą 2 maja 2012 roku, której przedmiotem było świadczenie przez pozwaną usług w zakresie negocjacji mających prowadzić do zawarcia przez (...) s.c. umowy z wierzycielami, a łączna kwota wierzytelności wynosiła 4.600.000 zł (Umowa zlecenie k. 129-131). Wysokość wynagrodzenia pozwanej w postaci prowizji miała zależeć od warunków wynegocjowanej przez nią ugody, a ponadto pozwanej przysługiwało wynagrodzenie za podjęcie czynności stanowiących przedmiot umowy w kwocie 6.000 zł miesięcznie, które miało zostać potrącone z dzierżawy z dnia 30 kwietnia 2012 roku (§ 5 ust 1 i 2 umowy). Umowa przewidywała także wypłatę pozwanej wynagrodzenia w kwocie 40.000 zł w razie rozwiązania umowy z przyczyn niezawinionych przez pozwaną (§ 5 ust. 4 umowy).

Tytułem realizacji umowy z maja 2012 roku pozwana wystawiła na rzecz (...) s.c. fakturę VAT za okres 7 miesięcy (maj do listopada) w łącznej kwocie brutto 51.660 zł, przy cenie jednostkowej netto 6.000 zł (faktura k. 84), która następnie została skorygowana do kwoty brutto 44.280 zł, z uwagi na wyłączenie z zakresu faktury obciążenia za miesiąc listopad (faktura korekta k. 85).

Dnia 6 czerwca 2012 roku powód L. L. (1) złożył przed notariuszem B. P. w Kancelarii Notarialnej w C. oświadczenie o poddaniu się egzekucji i ustanowieniu hipoteki (akt notarialny rep A nr 1970/ (...) k. 89-93). Jednocześnie podpisał w imieniu (...) s.c. (jako dłużnika) z pozwaną ugodę

nr 1/05/2012, datowaną na dzień 31 maja 2012 roku, w formie z podpisami notarialne poświadczonymi, której przedmiotem były wierzytelności przysługujące pozwanej

od dłużnika z tytułu umowy zlecenia nr (...) z dnia 17 lutego 2012 roku, na które składa się należność główna w kwocie 609.000 zł oraz odsetki na dzień 31 maja 2012 roku w kwocie 4.905,37 zł, co daje łącznie 613.905,37 zł. Tekst ugody został przygotowany przez stronę pozwaną, a powód L. L. (1) nie przeczytał ugody przed jej podpisaniem, ufając zapewnieniom członków zarządu pozwanej, iż jedynym celem składanych przez niego oświadczeń jest ochrona jego majątku prywatnego przed wierzycielami. L. L. (1) podpisując ugodę był przekonany, iż zawiera ją we własnym imieniu, a nie w imieniu spółki cywilnej, bowiem celem przedsięwzięcia była ochrona jego majątku prywatnego. Po zawarciu ugody L. L. (1) nie przekazał jej treści K. P., albowiem nie spodziewał się, iż dotyczy ona wierzytelności (...) s.c. K. P. o fakcie zawarcia przedmiotowej ugody dowiedział się przypadkiem, nigdy nie rozmawiał na jej temat z L. L. (1), nie udzielał pełnomocnictwa do jej zawarcia ani zgody na jej zawarcie (ugoda k. 86-88, przesłuchanie powoda L. L. (1) – protokół elektroniczny zapis k. 417, przesłuchanie powoda K. P. – protokół elektroniczny zapis k. 417).

W § 1 pkt 2 ugody dłużnik oświadczył, iż w pełni uznaje zobowiązanie w powyższej kwocie i na zabezpieczenie spłaty wystawia deklarację wekslową, weksel in blanco oraz poddaje się egzekucji z aktu notarialnego. Ponadto dłużnik zobowiązał się do ustanowienia na rzecz pozwanej hipotek (§ 1 ust. 2 i 4). Jednocześnie dłużnik zobowiązał się do spłacenia należności w kwocie 550.000 zł w 28 miesięcznych ratach, począwszy od 7 czerwca 2012 roku do 7 października 2014 roku po 20.000 zł każda (§ 2 ugody), a w przypadku opóźnienia w płatności choćby jednej raty dłuższej niż 7 dni, wierzyciel został uprawniony do dochodzenia od dłużnika wszystkich roszczeń oraz prowadzenia egzekucję z udziałów w nieruchomościach obciążonych hipoteką (§ 1 pkt 4 ugody).

W wiadomości e-mail z dnia 5 czerwca 2012 roku W. B. przedstawił K. P. projekty szeregu umów z pozwaną, w tym opatrzonych datą 21.01.2011 r, które miałyby na celu zabezpieczyć majątek K. P. przed wierzycielami. K. P. nie podpisał przesłanych mu dokumentów (wiadomość e-mail z załącznikami k. 187-195, zeznania świadka W. B. protokół elektroniczny zapis k. 259, przesłuchanie powoda K. P. – protokół elektroniczny zapis k. 417).

Pismem z dnia 11 lutego 2013 roku powód K. P. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 383.494,36 zł tytułem wyszczególnionych w piśmie faktur, w tym faktur tytułem czynszu za okres od listopada 2012 roku do stycznia 2013 roku (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 17-18).

Pismem z dnia 28 lutego 2013 roku pozwana złożyła oświadczenie o potrąceniu przysługującej jej wobec (...) s.c. wierzytelności potwierdzonej ugodą z dnia 31 maja 2012 roku w kwocie 609.000 zł z wierzytelnościami (...) s.c. z tytułu czynszu

w kwocie 383.494,36 zł (oświadczenie o potrąceniu wraz z potwierdzeniem nadania k. 94-95, wydruk k. 96-97, faktury VAT k. 89-106). Po otrzymaniu odpisu pozwu o zapłatę, w piśmie

z dnia 7 kwietnia 2013 roku pozwana ponownie złożyła oświadczenie o potrąceniu wierzytelności (...) s.c. w kwocie 383.494,36 zł wskazując właściwe daty wystawienia faktur, które zostały przedstawione do potrącenia, a których zapłaty dochodzili powodowie

w niniejszym procesie (pismo pozwanej wraz z potwierdzeniem nadania k. 107-108, wydruki k. 10-11, 112).

W piśmie z dnia 24 czerwca 2013 roku powód L. L. (1) złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem podstępów w postaci podpisania ugody z pozwaną dnia 6 czerwca 2012 roku oraz oświadczenia o poddaniu się egzekucji i ustanowieniu hipoteki na rzecz pozwanej (oświadczenie k. 211).

Między stronami bezsporne było zawarcie umowy dzierżawy z dnia 30 kwietnia 2012 roku oraz powstanie wierzytelności z tytułu czynszu najmu, objętych dołączonymi do pozwu fakturami. Natomiast spór dotyczył skuteczności zawarcia umowy zlecenia z dnia 17 lutego 2012 roku oraz ugody z dnia 31 maja 2012 roku, a w konsekwencji istnienia wierzytelności przysługujących pozwanej wobec (...) s.c. i przedstawionych do potrącenia

z wiarytelnościami dochodzonymi w niniejszym postępowaniu.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawały natomiast czynności pozwanej podejmowane wobec firm (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., które miały miejsce w drugiej połowie 2012 roku, a których dotyczyły zeznania świadków R. F. i H. W. (protokół elektroniczny zapis k. 372 oraz wydruki k. 196-210). Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw, by zakwestionować wiarygodność tych świadków, zwłaszcza wobec faktu, iż ich twierdzenia znalazły odzwierciedlenie w dokumentach (k. 201-210)

Sąd uznał, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający dla ustalenia stanu faktycznego. Sąd dał wiarę zeznaniom powodów L. L. (1) i K. P. odnośnie ich relacji z pozwaną albowiem były one spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały, wobec czego oparł na nich ustalenia faktyczne w sprawie.

Sąd zakwestionował natomiast wiarygodność zeznań wiceprezesa zarządu pozwanej J. K. (1), uznając je w znacznej części za nielogiczne i sprzeczne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. W szczególności twierdził on, iż L. L. (1) przed zawarciem umowy z 17 lutego 2012 roku zapewniał, iż pozyska środki na wykup wierzytelności, podczas gdy obu stronom wiadomym było, iż (...) s.c. takich środków nie posiada i właśnie ta trudna sytuacja finansowa spółki spowodowała, iż L. L. (1) zwrócił się do pozwanej o pomoc w relacjach z wierzycielami. Sąd uznał

za niewiarygodne zeznania J. K. (1) co do okoliczności w jakich doszło do podpisania przez L. L. (1) ugody opatrzonej datą 31 maja 2012 roku, w szczególności co do daty i miejsca jej podpisania oraz faktu, iż w kwietniu 2012 roku J. K. (2) uprzedzał K. P., iż planowana jest ugoda i potrącenie, a który nie wypowiedział się w tej kwestii, albowiem stoją one w sprzeczności ze spójnymi zeznaniami L. L. (1) i K. P.. Ponadto, kierując się doświadczeniem życiowym Sąd uznał, iż wskazany przez J. K. (1) przebieg zdarzeń jest nieprawdopodobny, trudno bowiem przyjąć, iż K. P. obojętne było obciążenie spółki, za której zobowiązania ponosi odpowiedzialność, kwotą rzędu kilkuset tysięcy złotych, zwłaszcza w świetle faktu, iż jednocześnie podejmował on starania celem restrukturyzacji jej zadłużenia. Oceniając wiarygodność zeznań J. K. (2) Sąd miał na uwadze także fakt, iż jak wynika z dołączonych do akt dokumentów (k. 201-210) oraz zeznań świadków R. F. i H. W., podpisywał on oświadczenia, których przedmiotem były nieistniejące wierzytelności, czego jak sam zeznał, był świadomy,

a ponadto przedstawiał się potencjalnemu kontrahentowi – H. W. - jako prawnik, mając wykształcenie techniczne.

Natomiast świadkowie K. K., J. Ł., M. L. i R. S. nie posiadali szczegółowej wiedzy na temat okoliczności związanych z zawieraniem między stronami umów zlecenia i ugody z dnia 31 maja 2012 roku oraz ich realizacji, albowiem w szczególności nie uczestniczyli w spotkaniach, w trakcie których były one podpisywane (zeznania świadków - protokół elektroniczny zapis k. 259, 290). Również świadek W. B. nie brał udziału w sporządzaniu dokumentów umowy zlecenia z 17 lutego 2012 roku i 2 maja 2012 roku oraz ugody z dnia 31 maja 2012 roku (zeznania świadka - protokół elektroniczny zapis k. 259).

Na podstawie art. 227 k.p.c. Sąd oddalił wnioski pozwanej o dopuszczenie dowodu z dokumentów i wydruków załączonych do pisma procesowego z dnia 6 marca 2014 roku, albowiem okoliczności, na jakie dowody te zostały zawnioskowane, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

(...) s.c. K. P. i L. L. (1), reprezentowana przez obu współników, dnia 30 kwietnia 2012 roku zawarła umowę dzierżawy z pozwaną (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B., na mocy której oddano pozwanej do użytkowania i pobierania pożytków część nieruchomości położonej w Ś. przy ul. (...). Zawarta przez strony umowa stanowiła umowę najmu

w rozumieniu art. 659 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony,

a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

Między stronami bezsporny był fakt wydania pozwanej przedmiotu najmu oraz obciążenie pozwanej fakturami tytułem wynikającego z umowy czynszu najmu w wysokości 44.598,45 zł brutto miesięcznie.

Zatem na podstawie art. 659 § 1 k.c. i umowy stron powodom K. P. i L. L. (1) przysługiwała wobec pozwanej wierzytelność o zapłatę czynszu za okres od listopada 2012 roku do stycznia 2013 roku w łącznej kwocie 133.795,35 zł.

Jednakże pozwana podniosła zarzut potrącenia dochodzonej przez powodów wierzytelności z wierzytelnością pozwanej wynikającą z ugody nr 1/05/2012 z dnia 31 maja 2012 roku w łącznej wysokości 609.000 zł.

W myśl art. 498 § 1 k.p.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem państwowym. Dla skuteczności złożonego oświadczenia koniecznym jest jednak istnienie wierzytelności przedstawionej do potrącenia, którą w niniejszej sprawie jest wierzytelność pozwanej o zapłatę kwoty 609.000 zł, uznana w ugodzie przez L. L. (1) i określona w ugodzie jako wierzytelność wynikająca z umowy zlecenia z dnia 17 lutego 2012 roku.

Fakt powstania i wymagalności wierzytelności pozwanej w kwocie 609.000 zł wynika jedynie z ugody z dnia 31 maja 2012 roku. W treści ugody, poza oświadczenie o uznaniu przez dłużnika wierzytelności we wskazanej kwocie, widnieje jedynie wskazanie, iż wierzytelność ta jest określona i udokumentowana w umowie zlecenie nr (...) z dnia 17 lutego 2012 roku, gdzie należność główna to kwota 609.000 zł, a odsetki ustawowe liczone na dzień 31 maja 2012 roku wynoszą 4.905,37 zł.

Uгода, w myśl art. 917 k.c., jest umową, zawieraną przez strony istniejącego stosunku prawnego. W przedmiotowej ugodzie jako strony określono pozwaną, zwaną wierzycielem oraz (...) s.c. K. P. i L. L. (1), zwaną dłużnikiem i reprezentowaną przez L. L. (1). Jak wynika z treści ugody, jej przedmiotem było uznanie przez dłużnika wierzytelności w kwocie 609.000 zł, zrzeczenie się z prawa korzystania z zarzutu przedawnienia oraz ustalenie harmonogramu spłat.

Zgodnie z art. 865 § 2 k.c., każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić sprawy, które nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki. Jeżeli jednak przed zakończeniem takiej sprawy chociażby jeden z pozostałych wspólników sprzeciwi się jej prowadzeniu, potrzebna jest uchwała wspólników. Oceny danej czynności jako przekraczającej zakres zwykłych czynności spółki dokonuje się, uwzględniając głównie rodzaj i rozmiary prowadzonej przez spółkę działalności, jej cel, wielkość majątku lub obrotów, a także wartość zobowiązań spółki. Zaś w myśl art. 866 k.c., w braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw. Natomiast zgodnie z § 7 ust. 5 i 6 umowy spółki cywilnej (...) s.c. (...), zawartej dnia 13 stycznia 2005 roku, w brzmieniu nadanym aneksem z dnia 18 września 2009 roku, w sprawach, które przekraczają zakres zwykłego zarządu spółkę reprezentują dwaj wspólnicy łącznie, a czynności rodzące zobowiązania w wysokości przekraczającej 200.000 zł przekraczają zakres czynności zwykłego zarządu.

W konsekwencji Sąd uznał, iż zawarcie ugody, w której miało dojść do uznania wierzytelności w kwocie ponad 600.000 zł, stanowiło czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu, tak w myśl postanowień umowy spółki, jak również przepisów kodeksu cywilnego. Tym samym do zawarcia takiej umowy konieczna była reprezentacja łączna.

W doktrynie panuje bowiem pogląd, zgodnie z którym w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności spółki konieczne jest współdziałanie wszystkich wspólników czyli właśnie reprezentacja łączna (por. W. Pyziół (w:) W. Pyziół, A. Szumański, I. Weiss, Prawo spółek, Bydgoszcz-Kraków 2002, s. 89 powołane za A. Kidyba Komentarz do art. 866 kodeksu cywilnego, LEX). Natomiast działanie podjęte w imieniu spółki przez wspólnika, który nie jest umocowany do jej reprezentowania lub przekracza zakres umocowania

do reprezentowania spółki, powoduje, że działa on jako falsus procurator. Oznacza to, że ważność umowy zależy od jej potwierdzenia – art. 103 k.c. Umowa zawarta przez rzekomego pełnomocnika jest czynnością prawną niepełną (negotium claudicans), wobec której zachodzi stan bezskuteczności zawieszonej. Ważność czynności zależy wówczas od jej potwierdzenia przez osobę, w imieniu której została zawarta. Natomiast odmowa potwierdzenia umowy jako oświadczenie woli rzekomego mocodawcy może zostać wyrażona w dowolnej formie, w tym również w sposób dorozumiany (art. 60 k.c.). Skutkiem odmowy jest ustanie bezskuteczności zawieszonej, gdyż umowa staje się nieważna z mocą wsteczną - od chwili jej zawarcia (por. Katarzyna Kopaczyńska – Pietrznik, Komentarz do art. 103 kodeksu cywilnego, LEX).

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż z uwagi na fakt, iż drugi ze wspólników K. P. odmówił potwierdzenia umowy ugody, ugoda opatrzona datą 31 maja 2012 roku jest nieważna, podobnie jak złożone w niej oświadczenie L. L. (1) o uznaniu długu. Nie może zatem stanowić podstawy dla powstania wierzytelności pozwanej wobec powódki w kwocie 609.000 zł.

Na marginesie Sąd zauważa również, iż wobec stwierdzenia nieważności ugody z uwagi na niezachowanie wymaganych zasad reprezentacji łącznej, bezcelowe było rozważanie skuteczności ugody w związku ze złożonym przez L. L. oświadczeniem o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem podstępów oraz jej nieważności z uwagi na jej pozorność.

Poza powyższą ugodą pozwana nie przedstawiła natomiast żadnych dowodów świadczących o tym, iż rzeczywiście obciążyła (...) s.c. fakturą lub notą księgową na kwotę 609.000 zł, z jakiego tytułu, czy wzywała do zapłaty tej kwoty oraz kiedy roszczenie to stało się wymagalne. Ponadto zgodnie ze stanowiskiem pozwanej, kwota 609.000 zł miała stanowić karę umowną zastrzeżoną w łączącej strony umowie zlecenia

z dnia 17 lutego 2012 roku, na wypadek rozwiązania umowy przez pozwaną z przyczyn od niej niezależnych. Tymczasem umowę zlecenia z dnia 17 lutego 2012 roku w imieniu (...) s.c. K. P. i L. L. (1) podpisał jedynie L. L. (1),

a również do tej umowy mają zastosowanie poczynione powyżej rozważania co do zasad reprezentacji spółki cywilnej przez wspólników spółki cywilnej. Przedmiotem umowy zlecenia były czynności związane z wykupieniem wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec (...) s.c. w wysokości 4.500.000 zł, za środki przekazane przez (...) s.c. Natomiast brak przekazania środków stanowił podstawę do rozwiązania umowy i powstania po stronie (...) s.c. obowiązku zapłaty kwoty stanowiącej 13 %

z 4.500.000 zł, to jest kwoty 585.000 zł. Zaciąganie zobowiązań jak powyżej, w ocenie Sądu stanowi czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu, wymagającą współdziałania obu wspólników spółki cywilnej. Już bowiem samo zobowiązanie do zapłaty kwoty 585.000 zł

w wypadku zajścia wskazanych w umowie okoliczności, znacznie przekracza wynikający z umowy spółki próg (200.000 zł) wyznaczony dla podejmowania samodzielnych czynności przez wspólników. Również na tle wskazanych przepisów kodeksu cywilnego zaciągnięcie tego rodzaju zobowiązania, co w umowie z dnia 17 lutego 2012r., związanego

z przekazywaniem istotnych środków oraz obowiązkiem zapłaty kary umownej w kwocie wskazanej wyżej, przy uwzględnieniu, iż wspólnicy spółki cywilnej (...)

s.c. zasadniczo nie prowadzili już działalności, nie posiadali środków na spłatę zadłużenia, należało uznać za czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu. Zaś brak wyrażenia przez K. P. zgody na zawarcie tej umowy powodował jej nieważność. Natomiast zawarta następnie przez strony umowa zlecenia datowana na 2 maja 2012 roku nie była kontynuacją ani doprecyzowaniem wcześniejszej umowy zlecenia, a zupełnie nową umową, zwłaszcza w świetle faktu,

iż pismem z dnia 7 maja 2012 roku pozwana złożyła oświadczenie o rozwiązaniu umowy z dnia 17 lutego 2012. Brak również podstaw do przyjęcia, iż K. P. podpisując nową umowę w sposób dorozumiały potwierdził skuteczność wcześniejszej umowy zawartej bez jego udziału.

W konsekwencji, wobec nieważności umowy zlecenia z dnia 17 lutego 2012 roku, zawarte w niej postanowienia nie mogły być podstawą do naliczenia przez pozwaną w stosunku do powodów kar umownych. Zatem obciążenie powodów kwotą 609.000 zł było niezasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż skoro nie powstała wierzytelność o zapłatę kwoty 609.000 zł, to nie mogła ona zostać skutecznie potrącona z wierzytelnością przysługującą powodom, a zatem wierzytelność powodów dochodzona w niniejszym postępowaniu nie uległa umorzeniu.

W konsekwencji, Sąd uznał roszczenie powodów za zasadne na podstawie art. 659

§ 1 k.c. oraz umowy stron i zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwotę 133.795,35 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 44.598,45 zł od dnia 18 listopada 2012 roku, 44.598,45 zł od dnia 18 grudnia 2012 roku, 44.598,45 zł od dnia 18 stycznia 2013 roku.

O ustawowych odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c., zasądzając

je od dnia następnego po upływie terminu zapłaty wskazanego w § 7 ust. 4 umowy najmu, wyznaczonego do 17 – tego dnia danego miesiąca. Jednocześnie Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, to jest co do odsetek od poszczególnych kwot za okres pomiędzy 11-tym a 18-tym dniem miesiąca, nie znajdując dla niego uzasadnienia faktycznego i prawnego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. w zw. z art. 98

§ 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powodów K. P.

i L. L. (1) kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej - 3.600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.; pokreślić należy, że powodowie ulegli pozwanej jedynie w nieznaczącej części swego roszczenia objętego powództwem, to jest co do części żądanych odsetek ustawowych.

Uwzględniając fakt, iż obaj powodowie zostali zwolnieni od ponoszenia kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu wynoszącej 6.690,00 zł, Sąd stosownie do wyniku procesu, na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych

w sprawach cywilnych, nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 6.690,00 zł tytułem kosztów sądowych, z których powodowie zostali zwolnieni.

Mając na uwadze dokonane ustalenia faktyczne i zważenia prawne Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.

SSO Arkadiusz Przybyło